

ALTERNATOR

UDRUGA ZA PROMICANJE STVARALAŠTVA
I JEDNAKIH MOGUĆNOSTI

STRATEŠKI PLAN UDRUGE 2022. - 2025.

Zagreb, lipanj 2022.

Sadržaj

Uvod	2
Postignuća udruge od 2017. do 2021.	3
Vizija i misija	4
Vrijednosti i načela djelovanja	4
Analiza okruženja – SWOT analiza	5
Analiza vanjskog okruženja – tehničko, ekonomsko, socijalno, organizacijsko okruženje	6
Pregled strateških ciljeva 2022.-2025.	7
Programski strateški ciljevi/podciljevi	8
Organizacijski strateški ciljevi/podciljevi	9
Prilozi	10
Prilog I: Izrada strateškog plana	10
Prilog II: Sažetak odgovora iz online upitnika strateškog planiranja	10

Strateški plan Alternatora usvojen je na sjednici skupštine udruge održanoj 28. lipnja 2022.

Uvod

Udruga za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator (skraćeno: Alternator) je neprofitna, nevladina i nestranačka organizacija osnovana 2011. godine. Udruga poduzima konkretne korake kako bi utjecali na promjene u društvenom okruženju putem umjetničkih izvedbi, radionica i drugih događanja namijenjenih svim građanima i građankama, posebno uključujući djecu s teškoćama u razvoju. Alternator je najpoznatiji kroz projekt Festival prava djece, prvi i jedini u potpunosti inkluzivni festival u Hrvatskoj.

U nastavku dokumenta donosimo kratki pregled postignuća Alternatora u proteklom periodu strateškog plana (2017.-2021.) i predstavljamo novu viziju, misiju i ciljeve udruge u nadolazećem periodu (2022.-2025.). Dokument također predstavlja analizu okruženja udruge.

Postignuća udruge od 2017. do 2021.

U razdoblju donošenja proteklog strateškog plana od 2017. do 2021. Alternator je ostvario sljedeća programska i organizacijska postignuća:

- Organizirano je pet **Festivala prava djece**:
 - na festivalskim projekcijama, radionicama i raspravama sudjelovalo je 93.256 djece i mladih;
 - na pet izdanja Festivala prikazano je 24 dugometražnih filmova i 107 kratkometražnih filmova autora djece i mladih, svi filmovi bili su prilagođeni za slijepe i gluhe osobe;
 - od 2017. do 2019. godine povećao se broj gradova u kojima su se provele aktivnosti Festivala – Festival je 2019. organiziran u čak 22 grada u Hrvatskoj;
 - od 2019. se uz festivalske filmove mladih autora kreiraju i nastavne pripreme za učitelje i stručne suradnike u kojima filmovi izrađeni od strane djece predstavljaju okosnicu nastavne jedinice;
 - partneri festivala su Ured UNICEF-a za Hrvatsku, Ured pravobraniteljice za djecu i Hrvatski filmski savez;
 - dok se Festival odvijao u kino dvoranama, partner je bio Blitz-Cinestar d.o.o., a u 2020. i 2021. festivalske projekcije su organizirane na Hrvatskoj radioteleviziji;
 - Festival financijski pomažu Ured UNICEF-a za Hrvatsku, Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj, Hrvatski audiovizualni centar, Grad Zagreb i Agencija za elektroničke medije.
- Pokrenut je program **Uključi me kulturno** u sklopu kojeg se prilagođavaju kazališne predstave za slijepe i slabovidne i gluhe i nagluhe osobe. U proteklom razdoblju je ukupno prilagođeno 9 predstava.
- Udruga je uspješno provela projekt **Senzibilizacijom do integracije** koji je financiran kroz Švicarsko-hrvatski program suradnje, a u sklopu kojeg je u četiri grada senzibilizirala djecu bez teškoća u razvoju o njihovim sugrađanima sa senzornim oštećenjima.
- **Razgovor počinje filmom** je od jedne od aktivnosti Festivala prava djece postao samostalan projekt u sklopu kojeg je organizirano 20 projekcija i radionica. Poseban fokus u projektu je stavljen na srednje strukovne škole.
- Udruga je započela s provedbom prvog projekta financiranog od strane Europskog socijalnog fonda pod nazivom **Jačanje kapaciteta udruga za pomoć djeci i mladim u krizi**.
- Znatno su unaprjeđeni **organizacijski kapaciteti udruge**:
 - broj članova udruge porastao s tri na 13.
 - udruga je osigurala prostor Grada Zagreba za ured.
 - udruga je zaposlila dvije osobe na puno radno vrijeme.
 - 2018. kreirana je web stranica na domeni www.alternator.hr
 - udruga je 2019. godine uspjela dobiti Institucionalnu podršku za stabilizaciju i razvoj udruge od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva (za period od tri godine)

Vizija i misija

Vizija Alternatora: Senzibilizirano i educirano društvo u kojem ranjive skupine aktivno participiraju.

Misija Alternatora: Alternator je pokretač promjena s ciljem izgradnje inkluzivnog društva putem kulture, stvaralaštva i obrazovanja.

Vrijednosti i načela djelovanja

Vrijednosti za koje se Alternator zalaže su:

1. **Inkluzivnost:** programi i projekti koje Alternator provodi kreirani su s ciljem uključivanja svih korisnika, uz naglasak na osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju.
2. **Kreativnost:** u svakodnevnom radu, zaposlenici i suradnici Alternatora koriste svoj kreativni potencijal da bi osmislili i prilagodili aktivnosti za korisnike.
3. **Dobrobit (*wellbeing*):** Alternator osmišljava programe koji potiču osobni razvoj i dobrobit pojedinaca. Istovremeno na organizacijskoj razini razvija dobrobit kroz osiguravanje ravnoteže poslovnog i privatnog života.
4. **Dostupnost:** Alternator provodi projekte koji su besplatni za krajnje korisnike te istovremeno nastoji osigurati njihovu regionalnu dostupnost.
5. **Fokus na potrebe zajednice:** razvoj novih programa i projekata Alternatora, kao i prilagodba postojećih, temelji se na ispitivanju potreba i povratnih informacija u zajednici.

Način rada u Alternatoru odnosi se na interakciju i odnose zaposlenika, vanjskih suradnika i volontera međusobno i s korisnicima, a temelji na sljedećim **načelima djelovanja**:

1. Stručnost i etičnost
2. Participativnost
3. Odgovornost
4. Timski rad

Analiza okruženja – SWOT analiza

SNAGE (unutar organizacije)	SLABOSTI (unutar organizacije)
<ul style="list-style-type: none"> • Uspješni programi, prepoznatljivi projekti • Besplatni programi za korisnike • Vidljivost programa • Umreženost s pojedincima (više) i ustanovama (manje), širok spektar suradnika raznih profesija • Stručan i odgovoran tim • Dobro planiranje i uspješna provedba aktivnosti • Multidisciplinarni pristup u radu, međusektorsko djelovanje • Dobar imidž kod donatora • Suradnički nastrojen tim • Otvorenost za suradnje, mreža kontakata • Velik broj korisnika • Jaka online prisutnost Festivala prava djece 	<ul style="list-style-type: none"> • Mali prostor • Mali broj zaposlenih • Premalo raspoloživih vanjskih suradnika • Previše projekata male dobiti, velikog opterećenja • Administrativno opterećenje • Neizvjesno financiranje • Nedovoljna usmjerenost na zagovaračke aktivnosti • Nedovoljna prisutnost u stručnoj javnosti – konferencije, publikacije • Slaba online komunikacija – društvene mreže, vidljivost projekata • Nepostojanje strukturiranog volonterskog programa • Nedostatni unutarnji sustavi za praćenje i unapređenje aktivnosti organizacije • Ograničenja s obzirom na epidemiološku situaciju
PRILIKE (van organizacije)	PRIJETNJE (van organizacije)
<ul style="list-style-type: none"> • Regulativa o obaveznoj prilagodbi filmova • JLS obveže javna kazališta na prilagodbe predstava • Povećanje sredstava EU fondova u kultura/obrazovanje/socijala/mladi području • Promjena vlasti na nacionalnoj razini • Uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj • Suradnja s većim brojem škola • Jačanje partnerstava – HFS, UNICEF, Ured pravobraniteljice za djecu, POSI 	<ul style="list-style-type: none"> • Neizvjesno raspisivanje EU fondova • Kašnjenje odobrenja izvještaja i isplata • Puno konkurenata na NGO tržištu • Ekonomska kriza • Nema nacionalnih programa i/ili se ne provode • Rascjepkanost NGO sektora u zagovaranju

Analiza vanjskog okruženja – tehničko, ekonomsko, socijalno, organizacijsko okruženje

Tehničko	Ekonomsko
<ul style="list-style-type: none"> • Korisnici programa tehnički napredniji od edukatora • Nova oprema za senzornu prilagodbu – (Naočale za titl za gluhe, Movie reading aplikacija za slijepe) • Potreba za serverom udruge • Nastavak online rada i provođenja aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Inflacija – porast cijena • Recesija • Fluktuacija radne snage • Veći troškovi rada • Projektno financiranje (problem održivosti)
Socijalno	Organizacijsko
<ul style="list-style-type: none"> • Narušeno mentalno zdravlje djece i mladih • Narušeno fizičko i mentalno zdravlje učitelja, nastavnika i stručnih suradnika • Jačanje tradicionalnih vrijednosti • Slaba uloga djece i mladih u javnosti • Negativna demografska slika – manje djece i mladih • Dodatna marginalizacija već marginaliziranih • Veće socioekonomske razlike bogati - siromašni 	<ul style="list-style-type: none"> • Promjena ključnih osoba unutar organizacijskih struktura • Nemogućnost korištenja prostora od Grada Zagreba • Gubitak važnih partnerstava • Prestanak rada udruge • Jaka konkurencija u OCD sektoru

Pregled strateških ciljeva 2022.-2025.

Na temelju SWOT analize, zadane vizije i misije organizacije te rezultata online upitnika, zaposlenici i suradnici Alternatora definirali su strateške ciljeve udruge. Strateške ciljeve unaprijed smo podijelili na one koji se tiču programskog razvoja i one koji se tiču razvoja organizacije.

Programski ciljevi

Cilj 1.: Povećati participaciju djece i mladih kroz programe i aktivnosti

Cilj 2: Osigurati dostupnost kulturnih sadržaja za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju

Cilj 3: Osvijestiti stručnjake i djecu i mlade o važnosti inkluzije

Cilj 4: Koristiti filmsku i kazališnu umjetnost kao alat za razgovor o važnim društvenim problemima

Organizacijski ciljevi

Cilj 1: Nastaviti razvijati organizacijske kapacitete Alternatora

Cilj 2: Jačati vidljivosti Alternatora i programa koje provodi

Cilj 3: Jačati zagovaračku ulogu Alternatora

Programski strateški ciljevi/podciljevi

Cilj 1.: Povećati participaciju djece i mladih kroz programe i aktivnosti

- Koristiti najmanje 15 filmova dječjeg stvaralaštva u sklopu programa i projekata (kroz projekte Festival prava djece, Filmom do senzibilizacije i Medijskom pismenošću do integracije)
- Organizirati minimalno jedan okrugli stol godišnje na kojem su glavni govornici djeca i mladi, a u fokusu su njima važne teme
- Oformiti i educirati žiri šestero djece i mladih koji gledaju, odabiru i daju povratnu informaciju na filmove koji se prikazuju na Festivalu prava djece
- Provesti minimalno jedan projekt o promišljanju i važnosti medija i medijske pismenosti u svakodnevnom životu, koji omogućava djeci i mladima da postanu aktivni građani u društvu
- Osnovati Savjet djece i mladih Alternatora, kao savjetodavnog tijela koje se sastaje minimalno tri puta godišnje i daje prijedloge i povratne informacije na projekte i programe
- U sljedeće tri godine osmisliti i provesti jedan projekt koji će povezati teme participacije djece i mladih i filmske umjetnosti
- U sljedeće tri godine osigurati mladima uvjete da prijave jedan projekt, čiji su oni kreatori i provoditelji

Cilj 2: Osigurati dostupnost kulturnih sadržaja za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju

- Prilagoditi sve filmove na Festivalu prava djece osobama s oštećenjem sluha i vida
- Prilagoditi minimalno tri filma u predstojećem periodu kroz ostale projekte i aktivnosti
- Nastaviti provoditi projekt Uključi me kulturno u gradu Zagrebu za osobe s oštećenjem vida i sluha
- Provesti projekt Uključi me kulturno u tri nove lokalne zajednice u sljedećem strateškom razdoblju

Cilj 3: Osvijestiti stručnjake i djecu i mlade o važnosti inkluzije

- Nastaviti provoditi projekt Filmom do senzibilizacije za učitelje i učenike iz četiri osnovne škole godišnje
- Sudjelovati u minimalno jednom zagovaračkom projektu organizacija civilnog društva na temu inkluzije, u predstojećem strateškom razdoblju
- Osmisliti i provesti minimalno jednu kampanju o inkluziji

Cilj 4: Koristiti filmsku i kazališnu umjetnost kao alat za razgovor o važnim društvenim problemima

- Prijaviti najmanje jedan projekt Razgovor počinje filmom godišnje
- U sljedeće tri godine osmisliti i provesti jedan projekt koji koristi kazališnu umjetnost

Organizacijski strateški ciljevi/podciljevi

Cilj 1: Nastaviti razvijati organizacijske kapacitete Alternatora:

- U strateškom razdoblju osigurati zapošljavanje jedne nove osobe na administrativno-financijskim poslovima,
- Uspostaviti volonterski program Alternatora i godišnje uključiti barem dvoje volontera
- Unaprjeđivati odnose s tijelima udruge kroz organiziranje minimalno dva susreta godišnje (kavica s Alternatorom)
- Ulagati u razvoj kompetencija zaposlenika sukladno identificiranim potrebama, minimalno jedna edukacija godišnje
- Ulagati u prostornu i tehničku opremljenost ureda Alternatora
- Prijaviti minimalno jedan EU projekt godišnje

Cilj 2: Jačati vidljivosti Alternatora i programa koje provodi:

- Povećati broj pratitelja na Facebooku Alternatora na 500 pratitelja u sljedećem strateškom razdoblju
- Otvoriti Instagram profil Festival prava djece s minimalno 200 pratitelja
- Otvoriti Tik Tok profil Festival prava djece s 500 pratitelja
- Izraditi komunikacijsku strategiju Alternatora u prvoj godini provedbe
- Kreirati novu web stranicu Alternatora u prvoj godini provedbe

Cilj 3: Jačanje zagovaračke uloge Alternatora

- Uključiti se u minimalno jednu u zagovaračku mrežu u strateškom razdoblju
- Sudjelovati u minimalno jednom eSavjetovanju relevantnih područja udruge
- Sudjelovati na minimalno pet okruglih stolova/panela/konferencija godišnje
- Slati zaključke nakon svakog održanog okruglog stola relevantnim dionicima i javnosti

Prilozi

Prilog I: Izrada strateškog plana

Proces strateškog planiranja započeo je prikupljanjem mišljenja članova, volontera, zaposlenika, predstavnika donatora i partnerskih organizacija/institucija te vanjskih suradnika o postignućima Alternatora te o prioritetima za daljnji razvoj udruge. Drugi korak bio je organiziranje jednodnevne radionice strateškog planiranja koju je vodio član udruge Domagoj Morić, a na kojoj su sudjelovale zaposlenice i članice udruge.

Zahvaljujemo članovima i zaposlenicima Alternatora koji su sudjelovali u procesu strateškog planiranja:

- Tatjana Aćimović
- Tea Bešić
- Nikolina Bilić
- Andrea Fajdetić
- Mirjana Kozina
- Katarina Ivče Farnell
- Domagoj Morić
- Ivana Sučić
- Jana Šivak

Prilog II: Sažetak odgovora iz online upitnika strateškog planiranja

Najvažnijim rezultatom Alternatora do sada prema odgovorima ispitanika smatra se uspješno održavanje Festivala prava djece, prepoznatljivost udruge u području filmske umjetnosti te suradnja s odgojno-obrazovnim institucijama. Najmanje važnim pokazao se utjecaj na donositelje odluka.

Kao najveće prepreke za Alternator navode se sljedeće: administrativni zahtjevi, neizvjesno financiranje, mali broj suradnika i zaposlenih u udruzi.

Najvećim snagama Alternatora smatraju se: tim koji čine ljudi iz raznih sektora, umreženost s udrugama i suradnja sa školama, dobar imidž kod donatora i prepoznatljivost projekata. Nadalje prepoznatost teme inkluzije i senzibilizacije djece i mladih preko filmskog stvaralaštva te zagovaranje jednakih prava za svu djecu.

Predstavnik donatora smatra kako bi Alternator trebao nastaviti zagovaranje u cilju osiguravanja prilagođenih kulturnih sadržaja osobama s invaliditetom. Također, nastaviti provoditi aktivnosti u cilju postizanja medijske pismenosti djece i mladih, nastaviti promovirati prava djece, uključivati osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju u sve aktivnosti.

Predstavnik partnerske organizacije dodaje kako bi Alternator trebao nastaviti s programima prilagodbe kazališne umjetnosti i filma za gluhe i nagluhe osobe/slijepe i slabovidne osobe i razvijati suradnju s međunarodnim organizacijama i institucijama koje imaju prilagođene sadržaje za osobe s invaliditetom u svrhu učenja i razmjene iskustava.

Po pitanju unaprjeđenja programa i aktivnosti navode se međunarodne suradnje i jača suradnja s udrugama civilnog društva u Hrvatskoj kao i dodatan rad sa školama, osnaživanje odgojno-obrazovnih djelatnika. Po pitanju mladih Alternator bi trebao staviti jači fokus na društvene mreže i tematiziranje inkluzije kroz kanale za mlade.

Predstavnica partnerske institucije smatra da bi se trenutni programi i aktivnosti koje provodi Alternator mogli unaprijediti širenjem područja i oblika sudjelovanja djece. Dodatno, trebali bi nastaviti osvještivati o važnosti prilagodbe medijskih sadržaja djeci s oštećenjem vida ili sluha; nastaviti istraživati mogućnosti korištenja medija u boljem razumijevanju i unapređivanju prava djece; istraživati mogućnosti medijskih programa za djecu iz osjetljivih skupina: djecu s teškoćama u razvoju, nacionalne manjine (npr. Rome) i druge.